

CERKVENI GLASBENIK.

Organ Cecilijinega društva v Ljubljani.

Izhaja po enkrat na mesec in velja za celo leto z muzikalno prilogo vred 2 gold., za ude Cecilijinega društva in za cerkve ljubljanske škofije 1 gold. 50 kr.

Vredništvo in upravnništvo je v hiši „Katoliškega društva rokodelskih pomočnikov“, Komenskega (Poljske) ulice št. 10.

Intonacije in pesmi rimskega misala.

Povod naslednjemu spisu dala je odloka sv. zbora za cerkvene obrede (S. R. C.) z dné 4. marca 1896 in želja starega prijatelja, vnetega za pravo cerkveno petje. Le-ta piše, naj bi „C. Gl. priobčil (zgoraj navedeno) odloko ter svojim bralcem razložil njen pomen. Saj se med zamorci, katerih ne bode nikdar mogoče umiti, nahaja vendar lepo število dobro mislečih in rahlo čutečih, kateri ne nosijo svoje pokorščine do sv. Stola le na jeziku, temuč v srci in katerim bode razlaga neznane jim stvari gotovo všeč“

Zgôdi se toraj! — Dotična odloka slôve: *Romana. A Sacra Rituum Congregatione postulaverunt plurimi: „An intonationes Hymni Angelici (Gloria) ac Symboli (Credo), necnon singulae modulationes a celebrante in missa cantata exequendae, videlicet Orationum, Praefationis, orationis Dominicae et cum relativis responsionibus ad chorum pertinentibus, ex praecepto servari debeant prout jacent in Missali an mutari potius valeant juxta consuetudinem quarundam Ecclesiarum?*

Et eadem Sacra Rituum Congregatio, audito voto Commissionis Liturgicae, reque mature perpensa censuit rescribendum.

Affirmative ad primam partem; Negative ad secundam, et quaecunque contrariam consuetudinem esse eliminandam juxta decretum 21. Aprilis 1873.

Atque ita rescripsit ac servari mandavit. Die 14. Martii 1896. Caj. Card. Aloisi-Masella, S. C. R. Praef. A. Priepi, Secretarius.

Ta odloka S. R. C. velja tedaj pevskim načinom rimskega misala in določi na vprašanje, ali se morajo intonacije pesmi Gloria, Credo, oracij, prefacije, Pater noster-a ter dotičnih odgovorov, pripadajočih pevskega zboru, *ex praecepto* (t. j. po strogi zapovedi) ohraniti, kakor stojé v misalu; ali pa se smejo vsled navade posameznih cerkvâ predrugačiti: na prvo vprašanje z „dà“, na drugo z „ne“, sklicujoč se na določbo z dné 21. aprila 1873. Ta določba se nahaja v Gardellini-jevi zbirki pod št. 5537; ona zahteva izrečno, da se odpravi razvada, nadomeščati v misalu tiskane pesmi z drugimi, če tudi „sta-

rodavnimi“ in zapoveduje pozitivno, da se rabijo za mašnikovo petje pri sv. maši one izdaje misala, ki je je S. R. C. potrdila.

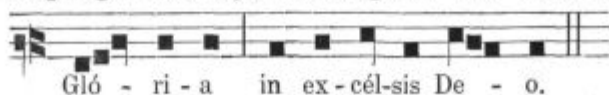
A to ni nič novega; sv. cerkev marveč le to z novega zatrjuje, kar je bila pred več kot 300 leti zapovedala. Ko je bil namreč Tridenski zbor v 22. seji dné 17. sept. 1562 sprejel splošni dekret o cerkveni glasbi, skrbeli so papeži, da so temu splošnemu, le bolj negativnemu dekretu sledile specijelne določbe gledé praktične izpeljave. Z bulo „*Quo primum*“ z dné 12. julija 1570 bil je rimski misal za vso cerkev strogo zapovedan, izvzemši tiste kraje, kateri niso imeli za-se že 200 letne druge navade. Ob enem se je zaukazalo, da se pod kaznijo izobčenja mora maša, bodisi tiha ali slovesno peta, brati in popevati edino po novo popravljenem misalu (*Mandantes et districte in virtute s. Obedientiae praecipientes, ut . . . Missam juxta ritum, modum ac normam, quae per Missale hoc a nobis nunc traditur, decantent ac legant*). Le-tá bula „*Quo primum*“ pa je rimskemu misalu na čelo postavljena — gotovo ne slučajno in ne brez važnega pomena.

Da je pri peti sv. maši petje mašnikovo bistven in gotovo najimenitniši del liturgičnega petja ter zavoljo svojega visokega pomena in upliva vsega pomisleka vredno — temu vsaj nihče ne more ugovarjati. Treba toraj vedeti, kakošno da ima prav za prav petje biti gledé vokalizacije, artikalacije, prozodije, recitacije itd. —, à o tem tù ne govorimo; tù gre le za liturgično vprašanje o koralnem petji pri sv. maši. To vprašanje pa bi bilo rešeno s kratkimi besedami: „Vse se ima takó ter v tistem redu peti, kar in kakor rubrike v misalu zapovedujejo.“ Zadostoval bi odgovor, ki ga je kongregacija za sv. obrede na dotična vprašanja dala, (n. pr. Nr. 5118, Nr. 973—5 in zopet pred kratkim 4. marca 1896): „*Missam esse cantandam, prout jacet in Missali*“, t. j. maša se ima peti, kakor je v misalu. Toda zdi se nam primerno (in da ustrezemo g. pouzročitelju tega članka ter morda še drugim), da si malo ogledamo razne „*intonacije in pesmi*“ kakor jih ima v rimskem misalu „*ordo missae*“:*)

Gloria in excelsis se nahaja v mašah onih dni, katerih jutranjice (off. matutium) imajo *Te Deum*, v mašah velikega četrтка in velike sobote, v zasebnih votivnih mašah *de Simplici commemorato* na njegov praznik, v maši *de Beata* ob sobotah, *de Octava in Laudibus commemorata*, v mašah *de Angelis* in v slovesnih votivnih mašah, razun onih, katere se opravljajo v višnjevi barvi.

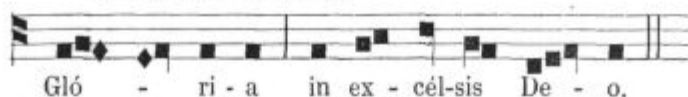
Ob *duplex*- in slovesnih dnevih, n. pr. *feria V. in Coena Domini*, soboto pred binkoštni, in od velike do vštete velikonočne sobote:

Modus IV. et quinque tonis inferius transpositi VII. VIII. XIII. (XI.)

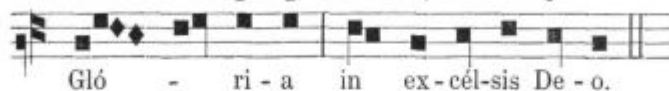

V mašah s prefacio božično ali Matere Božje in med osminami onih dni, kateri imajo ti prefaciji:

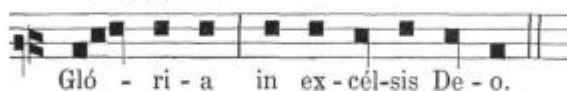
*) Pr. H. Schauerte, *Musikalischer Commentar zum Missale Romanum*, str. 27 i. d.

Modus VII et VIII.

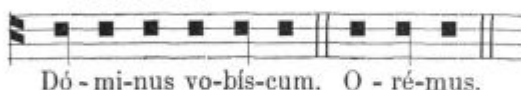
Ob nedeljah *de ea*, ob semiduplex-praznikih in ob dnevih *infra Octavam de ea*; dalje v mašah, katere se z novimi votivnimi oficiji enako pojó, iz-
vzemši maš *de ss. Euch. Sacramento* in *de imac. Conc.*, katere imate *Gloria de Beata*. (Kadar *Semiduplex-Gloria*, takrat *Semiduplex-Ite*):

Modus I. et II. et quinque tonis inferius traspositus III.

Ob *simplex*-praznikih, v zasebnih motivnih mašah, v katerih se poje *Gloria*, razun votivnih maš *de Beata* in novo dovoljenih votivnih maš; kakor tudi ob ferijah *de ea* velikonočne dobe:

Modus IV.

Potem se vseláj in povsod *tako* poje:

Modus III.

(Dalje prih.)

D o p i s i.

Ljubljana. — Pred vsem kratek dostavek k mojemu poročilu gledé koralnega spremljevanja v frančiškanski cerkvi o priliki zadnjega občnega zbora (gl. „Cerkv. Glasb. 1896. str. 85.). Iz ust č. g. orglavca samega sem zvedel, da je imel tedaj pred seboj goli koral brez spremljevanja, ker ni bilo mogoče najti spremljevanja za dotično mašo frančiškanskega reda, in da si je torej spremljevanje sam sproti zlagal. Toliko v pojasnilo, da ne bo kdo napačno umeval onih vrstic.

Z božjo pomočjo pričeli smo pred kratkem novo leto. Ob tej priliki ozre se človek rad še enkrat nazaj v preteklost, da vidi, kaj vse se je doseglo in kaj zamudilo v minolem letu. Ako se splošno „Cecilijino društvo“ ozre v minolo leto, ali more biti ž njim zadovoljno? V mnogih krajih pač, v mnogih pa ne. Seveda najlepše vspehe ima „Cecilijino društvo“ zaznamovati na Nemškem. Kako lepo se tamkaj razvija delovanje tega društva! Priča temu so mnogi nemški cerkveno-glasbeni listi (kolikor meni znano okoli 10), kateri vsi delujejo v smislu „Cecilijinega društva“. V premnogh župnijah se služba božja ne obhaja drugače, nego liturgično pravilno. Dà, so celò škofije, kjer je naravnost zapovedano, da se pri liturgični službi božji mora petje popolnoma ujemati s cerkvenimi določili. Kako se Nemci zanimajo za povzdigo cerkvene glasbe, spričujejo tudi razna zborovanja in razni podučni kurzi, kakoršnih je vsako leto veliko. Veselo znamenje je, da so na Nemškem tudi učitelji tako navdušeni za sveto reč in da v lepi vzajemnosti z duhovniki

delujejo v prosep cerkvene glasbe. Ni čuda, ako se pri takih razmerah tako lepo razvija cerkvena glasba na Nemškem.

Pa tudi na Laškem so se v minolem letu pričeli gibati. Kolikor meni znano, delujeta tudi tamkaj dva cerkveno-glasbena lista v duhu „Cecilijinega društva“; tudi tamkaj imajo skladatelje, kateri so se učili na Nemškem. Ne morem si kaj, da bi ne omenil tukaj tudi pomenljivega dogodka, ki se je prigodil o priliki znamenitega evharističnega kongresa v Orvietu. (Prim. „Flieg. Blätter f. K. M.“ 1896. str. 104.). Pri slovesni službi božji, katero je ob obilni asistenci obhajal kardinal Parrocchi, vikarij sv. Očeta, hotel se je mestni kapelnik posebno skazati; zato je spravil na kor impozantno (!) mašno skladbo za dva zbora, soliste in orkester. Toda mož jo je dobro izkupil. Celebranta je maša očitno razburila; do glorijs se je še vzdržal, a na to je poslal ceremonijarija na kor in zapovedal, naj se dotična maša takoj odstrani. Lahko si mislimo osuplost na koru! „Štrajkarji“ so na enkrat utihnili, koncertni pevci so onemeli, mnogi so kar izginili s kora kakor kafa; kar jih je pa še ostalo na koru, vzeli so po kratki mučni pavzi priprosto vokalno mašo v roke in tako so v božjem strahu srečno skončali ne ravno prijetno nalogo. In to se je dogodilo vpricho 43 škofov in 5 kardinalov! Vsekako kaže to, da veje tudi na Laškem bolji duh.

Kaj pa pri nas na Slovenskem? — Dasi bi bilo tudi pri nas tu ali tam umestno, da bi — če ne kak kardinal — pa vsaj kak župnik vložil svoj „veto“ gledé kake trivijalne skladbe, kakoršnih se tu in tam še vedno lahko sliši po cerkvah, vendar med slovanskimi narodi nismo Slovenci nikakor zadnji, kar zadeva cerkvene glasbe. Priča temu naša orglarska šola, priča temu „Cerkv. Glasbenik“, kateri je stopil letos že v 20. leto svoje starosti. Pomniti je, da poleg Čehov in Poljakov imamo edino le mi strokoven cerkveno-glasbeni list. Želeti je le, da bi imel list v novem letu več prijateljev, kateri bi ga podpirali z „novci in peresom“, kakor ste g. vrednik zadnjič sami izrazili željo. Zares, kolikor več bo sotrudnikov, toliko zanimivejši bo tudi list.

V drugem oziru pa „Cecilijino društvo“ pri nas ne more zabilježiti posebno važnih dogodkov iz minolega leta. Občni zbor je še edino, kar treba tu omeniti. Pokazal je, da društvo še ni zaspalo, pokazal pa tudi, da mnogi, katerim bi cerkvena glasba ne smela biti deveta briga, — dremlejo in se vrlo malo zanimajo za delovanje našega društva. Da bi se tudi ti vzdramili in da bi v prihodnje vsak po svojej moči podpiral blage namene „Cecilijinega društva“, to je sedaj ob novem letu moja in — menim — vseh cecilijancev goreča želja. F. F—č.

Iz Ljubljane, meseca decembra 1896. — (Zornice pri sv. Petru.) Stara je navada, da se po ljubljanskih župnih cerkvah v adventu obhajajo devetdnevne v čast Materi Božji in sicer zjutraj s slovesno sv. mašo, popoldne pa z blagoslovom in litanijami. Tako slovesnost imamo tudi zadnjih devet dnij pred božičem v cerkvi sv. Petra. Mnogo pobožnega ljudstva se je radostno udeležuje. Ali tega bi ne poročal v „Glasbeniku“, ako bi ne imel pohvalno omenjati tudi cerkvenega petja pri službi božji. Mašni formular pri tej devetdnevni je Missa votiva B. M. V. cum Gloria et Credo. (Prim.: Directorium liturgicum dioec. Labacensis 1896 pag. 8. sub c.) Na koru se zvršuje vse natanko po mašnem ordinariju: Introitus in Postcommunio koralno, Offertorium navadno čveteroglasno ali dvo-glasno z orglami. Latinsko mašo smo slišali skoro vsak dan drugo in mej njimi tudi take, ki zahtevajo izurjenih pevcev in pevk kakor tudi spretnega dirigenta. Naj omenjam le Stehle-jevo: Missa Salve Regina. Orglanje je vseskozi dostojno, semtertje celo umetno. Ne sme se zamolčati, da se je gosp. organist Adamič za te slovesnosti še posebno potrudil. Pokazal je, da pozna zahteve cerkvene gledé na petje pri službi božji, a da tudi zna vdahniti posamnim glasbenim umotvorom tistega duha, katerega je skladatelj vanje položil. Koncem službe Božje se je pela vsakokrat kaka Marijina pesem domačih skladateljev. Tudi to se je prav lepo podalo. — Iz vsega tega povzamejo čitatelji, da se pri sv. Petru v Ljubljani ne ceni le lepota hiše božje (vsa cerkev se od zunaj in znotraj prenavlja), ampak tudi krasota pravega liturgičnega petja, kar vse velikodušno podpira in nadzira neutrudni

g. mestni župnik M. Malenšek, ki bo de izvestno poskrbel, da se v pomlajeni in prenovljeni cerkvi kakor drag biser hrani in ohrani dostojno petje pri službi božji. —r—

Brežice ob Savi. „Cerkv. Glasb.“ oziroma njega vredništvo čestokrat vabi prijatelje svoje, da poročajo sem pa tje, kako se kaj godi cerkveni glasbi, ali kako se je kaj pelo tu ali tam itd. Marsikateri bi kaj sprožil, ali se izgovarja s tem, da se sam noče hvaliti, drugi spet, da ni vredno, take reči v časnike pisati in med svet trobiti, toraj delajo raje na tihem. A marsikaterikrat je vzrok tudi malomarnost, človek si misli: saj bo vse jedno prav, ali se sporoči ali pa ne, in tako se marsikaj zamloči in izroči pozabljivosti. Pač nikjer ni bolje na mestu lepi latinski pregovor „Exempla trahunt, verba movent“, kakor ravno gledé cerkvene glasbe. „Verba movent“, to zdi se mi ravno tako, kakor nekako opominjevanje, glej tu in tu se gibljejo, tu in tu delajo, daj, začni še ti; ako se pa še drugo „exempla trahunt“ uresniči, ako ima kdo priliko, da vidi in sliši, ne samo bere, tedaj se vname želja, tudi kaj storiti; od želje do sklepa pa je še majhen korak, in stvar je spet kaj pridobila. Izražam tukaj željo, naj bi prijatelji našega lista mnogo veselega poročali, da vidimo in spoznamo, kako se gibljemo, ali res napredujemo. Taki dopisi so nam narboljši dokazi, kako stvar stoji. Toda „ad rem!“ Tudi ta dopis bi že kdaj moral zagledati svetlo v „Glasbeniku“, a zmir sem odlašal in odlašal. Bolje mislim je pa vse jedno, če se vsaj enkrat sporoči, kot pa nikoli. — Gotovo je znano vsem bralcem „Glasb.“, da je 15. avgusta 1896. priredilo „Slovensko pevsko društvo v Ptuiju“ tukaj v našem prijaznem mestecu svoj običajni vsakoletni koncert. Z veseljem smo pričakovali tega dne, ker nadjali smo se, da bo ta dan spet slavila mila slovenska pesem svoje slavje, pravi svoj „triumpf“. Ni nas ta nada varala, slavnost vršila se je v narlepšem redu in vsakteri si je odnesel narprijetniše spomine saboj na slavnost. Ni namen tem vrsticam opisati slavnosti same na sebi, to pač ne spada v področje cerkveno-glasbenega lista; ali ker je bila s to slavnostjo v zvezi tudi nekaka cerkvena, in ker smo pričakovali, da ta dan slišimo tudi v cerkvi kaj izvanrednega, lepega, kar je že program napovedal, to zdi se mi potrebno, da našim bralcem sporočim, da zvedó, da smo ta dan tudi poleg posvetno-umetne glasbe imeli priložnost slišati tudi cerkveno „cecilijansko glasbo“! Ob 1½ 12. uri bila je napovedana slavnostna sv. maša v mestni župnijski cerkvi. Cerkev bila je natlačena prostega naroda, kakor tudi dragih in milih gostov, ki so od blizu in daleč dospeli na to narodno slavnost, osobito lepo je bila zastopana bratska nam Hrvatska. Pela se je pri tej priliki G. Rottova maša „Immaculata“, katero je g. skladatelj poklonil g. Foersterju, in nam jo lanski „Glasbenik“ prinesel kot novoletno darilo. Za „Graduale“ „Propter veritatem“ iz zbirke „Gradualia“ od našega dičnega skladatelja g. Foersterja, ki je tudi na koncertu bil zastopan z krasno skladbo za mešaní zbor „Naše gore“. Offertorium in festo Assumptionis od R. Burgarella iz „C. Gl.“ l. 1883. Responsoría ad missam koralno, čveteroglasno.

Vse te točke pele so se v mešanem zboru. Akoravno se na tukajšnjem koru sila težko poje, ker je kor silno neroden in tesen, vendar bilo je petje izbornó, krasno. Na vse poslušalce naredilo je veličasten vtis, in z nekako zadovoljnostjo sem poslušal pomenkovanje „na, danes so pa „fajn“ peli.“ Lep je bil ta program, in pokazal se je ta dan neumorno delavni pevovodja, veleč. g. mestni župnik Mešiček s svojim zborom. Veliko se je trudil veleč. gospod, predno si je izvežbal mešane glase, ki pojo v resnici izbornó. Naštel bi lahko celo vrsto lepih skladb, ki se pojo tukaj na farnem koru, ali naj zadostuje to, da takega petja gotovo pogrša marsikatera stolna cerkev; čast in slava veleč. gospodu pevovodju, kakor tudi celemu pevskemu zboru, ki so ta dan pokazali, kaj da se premore, ako so „tutti quanti“ bonae voluntatis. Pred g. Mešičkom bila je glasba cerkvena na slabih nogah, kakor je sploh tukaj povsodi „usus“. A on, ne meneč se za čudne nazore našega razvajenega ljudstva, začel je reformirati in dosegel lep uspeh. Jasen nam je to dokaz. da je izgovor, da se pri nas ne more gojiti cerkvene glasbe v duhu sv. cerkve in glasbene umetnosti, popolnoma ničeven. Kdor se ne briga za napredovanje, seveda ta bo zmiraj tičal tam, kjer je.

Žal, da ni bilo slišati tudi lepega koralā; izostala sta namreč Introitus in Communio. Nekoliko opravičuje pač pozna ura, da sta se te dve glasbeni točki izpustili, in pa, ker so bili pevci že nekako utrujeni, ker je ravno pred sv. mašo bila glavna skušnja za koncert. Upamo, da se sčasoma tudi to udomači na našem koru. Počasi se daleč pride.

Malo pozen je ta dopis, ko je od onega časa že skoraj pol leta preteklo, a naj mi bo odpuščno, bolje pozno, kot nikdar. Drugikrat upam biti točneje, ako bo dopuščala prilika, spet slišati kaj takega. Da bi le kmalu!!!

Iz Selc. — Pri občnem zboru cecil. društva ste poročali, naj bi orglavci po deželi tudi kaj poročali o napredku cerkvene glasbe, ne zaradi hvale, ampak drugim v spodbudo. Ta poziv mi je dal pogum, da Vam poročam sledeče:

Pri nas v Selcih smo praznik sv. Cecilije prav slovesno obhajali; zjutraj ob 6. uri smo peli pri zasebni maši P. Angelikove in Hladnikove pesmi ter J. Hafnerjevo 6glasno v čast sv. Cecilije. Ob 10. uri pa je imel č. g. A. Mezek peto sv. mašo, pri kateri smo to-le peli: Introitus in Communio koralno; missa „Tota pulchra“ zl. P. Ang. Hribar; graduala „Audi filia“, zl. A. Foerster; Offertorium „Afferentur“ zl. Ign. Hladnik; „Credo“ iz A. Foersterjeve maše in hon. s. Francisci Ser. (Druge dele te maše se naučimo do Božiča.)

Ker smo zjutraj Bogu dali, kar je Božjega, vém, da dragi bralci nam ne bodo zamerili, če povem, da smo se zvečer prav dobro, a pošteno zabavali pri kapljici vina, prepevajoč lepe naše slovenske pesmi, katerih znamo že precejšnje število. Končali smo veselo s sklepom in veselo nado, da ustanovimo tū prihodnje leto pevsko društvo.

Naj še povem, kaj smo se naučili v poldrugem letu mojega tukajšnjega orglavskega poslovanja za cerkev. Ne bočem govoril o težavnem začetku, kakoršen je vselej, zlasti, če krene cerkveni pevovodja s stare na novo pot; le toliko rečem stvari na resnico in faranom na čast, da niso godrnjali, marveč dopadlo jim je. Toraj, tovariši, proč z bojaznijo in pretvezo, češ: „kaj bodo ljudje rekli?“ — Da imaš dobro voljo in se trudiš ter te podpirajo oni, kateri imajo gledé službe Božje govoriti, pa gré in ni nobenih zabavljic.

Cerkveni pevski zbor šteje 11 grl: 2 soprana, 5 altov, 1 tenor in 3 base. Pevske skušnje imamo po tri na teden, in poleg teh še ob nedeljah eno za slovenske narodne pesmi.

V cerkvi smo peli sledeče latinske maše: v čast presv. Trojice, zl. Ign. Hladnik; M. sacratissimi Rosarii, zl. Ign. Hladnik; slovesna latinska maša, zl. D. Fajgelj; M. „Tota pulchra“, zl. P. Ang. Hribar. Gradualia: in festa imac. Conc. B. M. V. zl. Carli; ad III. missam Nat. Dmi, „C. Glasb.“; in Epiph. Dommi. zl. Carli; Dom. Ressurr. Haec dies, „C. Glasb.“; Dom. Pentecostes, „C. Glasb.“; in f. Assumpt. B. M. V., „C. Glasb.“: Os justi, zl. Ign. Hladnik; Locus iste, zl. A. Foerster; in f. Oo. Sanctorum, zl. A. Foerster. — Offertoria: Ave Maria, zl. D. Fajgelj; ad III. missam in Nat. D., zl. Hladnik; Reges Tharsis, zl. Wiltberger; Terra tremuit, zl. D. Fajgelj; in f. ss. Ap. Petri et Pauli, „C. Glasb.“; Assumpta es Maria, zl. Burgarell; Domine Deus, zl. Hladnik; Justorum animae, zl. D. Fajgelj; Tu es Petrus, zl. M. Haller. Veni sancte Spiritus, zl. A. Foerster; Lamentacije in očitjanja, zl. A. Foerster; Popule meus, zl. Vittoria. Pri slovesnih mašah Introitus in Communio koralno. 12 božičnih in 10 velikonočnih pesmi Ign. Hladnikovih in P. Angelikovih; 125 iz „Cecilije“; sv. Rešnj. Telesa in Marijine, zl. Hladnik; iz „Slava Bogu“ P. A. Hribarja in P. Hug. Sattnerja; 35 pesmi iz drugih zbirk; Te Deum zl. Ign. Hladnik, op. 10.

Jakob Uranič, orglavec.

Od nekod. — Božične misli — Sveti večer, veseli božični prazniki! — praznično okrašeni altariji, — slovesnostna razsvetljava, — pa vesele, pristrčno radost izrazujoče božične pesmi! — o kolik užitek za vsako krščansko srce! — — — — —

Kako lepa, vzvišena si, cecilijanska ideja! — toda kako počasno prodiraš! Kaj te pač zadržuje, ovira, kaj potiska v kot? Kdo te obsoja s trnjem, da ne moreš hitro in krepko uspevati?! — O vem, raznovrstni so tvoji nasprotniki; mnogo jih je, ki te zaničujejo, tlačijo, zametujoč vse ali večino tvojih plodov in uspehov. Mnogo jih je, ki hočejo

ostati na cerkvenem glasbenem polji še vedno pri starem, katerim so tvoji sadovi le „skaze“! — Kedaj pač zasiže tudi njim prava, svetla luč spoznanja, kedaj jim bo jelo utripati srce za sveto reč cecilijansko?! Čakajmo, ne obupajmo, pred vsem se pa ne strašimo dela! Cecilijanec stori vsak svojo dolžnost, s časovnim tekom računi in gotovo se ne boš trudil zastoj! — Jedno glavnih očitaj, ki jih največkrat čuješ, je: „Cecilijanci — zaspanci!“ — „tako orgla in poje, kakor bi dremal in sanjal!“ — — —

Dragi orglavec! le roko na srce pa poprašaj se resno: Sem-li jaz tudi zaspanec? Če ti vest le količkaj očita to, glej, da popraviš! Orgle, tvoj glas in ves tvoj zbor naj kaže o petju naudušenost, žilavost, življenje, veselje! Božične, velikonočne, Marijine praznike, kaži lice vseskozi veselo, pesmi prevečaj radost, veselost, ki naj se kaže zlasti v hitrejem, veselim „tempo“ in odločnim, kratkim izgovarjanji posameznih besedi! — Pazi, da ne bo priprosti, verni kristjan obsojal tvojega petja, češ: „tak vesel praznik, na koru pa „libera“!“ Ne misli, da nihče razun tebe za zdravo sodbo ni niti zmožen! Srce ima vsakdo, pa tudi um, kakor ti. Ne misli, da mora tvoja otroška pristrčnost in mehkoba srca topiti srce tudi tvojemu bližnjemu! — Ne polagaj, dejal bi, srca na krožnik na ogled ali na prodaj! Teda, ko se sam sebi zdiš najbolj navdušen, najbolj pobožen in morda ginjen, tedi si — pomni! — mnogokrat smešen! — Ako si torej vesel, kaži zdravo, priključljivo, veselo lice; tvoje vesele pesmi naj budé isto veselje tudi v srcih vernikov, ki poslušajo v cerkvi orgle, tebe in zbor! Poj tako, kakor želi in ti velela predstojnik, o katerem si lahko prepričan, da ima vse hvalevredne nazore o cerkvenem petju in cecilijanstvu! — Kratko: Ne delaj nikdar in nikoli sveti in vzvišeni ideji sramote, ne meči ji zlasti z namišljeno pobožnostjo, počasnostjo in zaspanostjo polen na trnjevi pot, na katerem ji uže pravi nasprotniki stavijo toliko ovir in zadržkov! Dvigni jo in širi, nikar je še sam ne tlači s takimi nedostatki! Skrbi tudi zlasti za to, da bo pesem, ki si jo sklenil proizvajati v cerkvi, do pičice znana vsem tvojim pevcem, da bo petje njihovo vsaj brez glavnih hib, da bodo peli točno, natančno, samozavestno in primerno slovesnosti! Ne straš se skušenj, ne boj se zamer! Povej pevcu vsakemu svoje; razloži vsakemu, kaj mu še manjka! Potem bo še-le zbežala negotovost, zaspanost, mlačnost in vsakdanjost raz kore zlasti ob velikih praznikih. — Potem še-le se boš lahko ponašal s svojim zborom in njegovim petjem! Potem bo prodirala hitreje, živeje sveta naša ideja, in upali bomo lahko trdeje, da se bode preobrazilo popolnoma obličje katoliške cerkvene glasbe! Pokaži dobro jekleno voljo, z neutrudno delavnostjo, netita orglavec in pevovodja ogenj do svete stvari v svojem in v srcih pevcev in ljudstva!

Prečastiti g. vrednik! Zapisal sem navedenih par misli s pristrčno željo, da bi našle dobro mesto posebno ondi, kjer bi uvaževanje njihovo gotovo ne škodilo, pač pa nasprotno gotovo koristilo cerkvi, sveti cecilijanski ideji in — vernikom. — V kratkem še kaj. — S pristrčnim pozdravom
vnet cecilijanec.

S Homca dne 15. prosinca. Minulo je že šest mesecev, kar sem Vam poročal o stanju tukajšnjega cerkvenega petja. Dopis, kojega sem Vam takrat poslal, je bil precej obširen, ker bil je od sedmih let skupaj. Zatoraj se Vam oglašim sedaj malo prej, ako hočete moj dopis vsprejeti. V teku tega časa t. j. šest mesecev priučili smo se 5 Marijnih 4 obhajilne pesmi iz zvezkov „Slava Bogu“, 3 Marijne iz zvezka „Ave“ Ig. Hladnik in par mašnih napevov. Toda nekaj smo se tudi učili kar Vam zadnjič nisem mogel poročati ampak poročati sem Vam obljubil. In to je koral. V zadnjih božičnih praznikih namreč, Sveti dan, novega leta in treh kraljev dan slišal se je že koralni Introitus in Communio z našega cerkvenega pevališča. Graduale recitiral sem z spremljavo orgel vselej sam. Offertorium „Tui sunt coeli“, sveti dan od Ig. Hladnik-a, katerega je izdal Cerkv. Gl. pred nekaj leti. Offertorium novega leta in sv. treh kraljev dan pa iz zvezka op. 29. Ig. Hladnik. Nadalje smo peli sledeče latinske maše te božične praznike. Sveti večer Maša v čast presv. Trojici Ig. Hladnik, sveti dan pri slovesni maši Missa in honorem s. Caeciliae Ant. Foerster, novo leto Missa Sacratissimi Rosarii B. M. V. Ig. Hladnik; sv. trije kralji Missa „Statuit ei Dominus“ Jos. Lavtizar. Tantum ergo vse iz zvezka „Decem Tantum ergo“.

P. A. Hribar, Ig. Hladnik, Iv. Zupan i. dr. Konečno omenim da sta nam brata Zupana naše po potresu zelo poškodovane orgle prav dobro popravila in prenovila ker dobile so orgle nov meh, kakor tudi igralnik je čisto nov. V igralniku so tastitura in spremeni jako lični. Ker je bil pedal jako slab, dobil je zvezo (Pedal-kopel) z manualom, tako da je sedaj zadosti močan k devetim spremenom, koji so v manualu. Ako Vam na ljubo, poročam kmalu kaj novega. (Prosimo! Vr.) *Leop. Gostič, organist.*

Razne reči.

— Blagorodna gospa Josipina Hotschevar, posestnica v Krškem, katera, kakor obče znano, svoje premoženje obrača v mnoge blage namene, je darovala o preteklih božičnih praznikih 200 gld., da so se razdelili med on^e učence ondodne meščanske šole, kateri ob nedeljah in praznikih v mestni župnijski cerkvi pri sv. maši ob 10. uri petje oskrbujejo. Želimo, da povrne Bog dobrotljivi gospoj lepi dar po drugi strani, ona sama pa da najde drugod posnemalcev.

— †. Umrl je v Ameriki dne 19. sept. 1895 mil. g. škof Martin Marty, rojen l. 1834 v Schwyz-u (Švica) ter benediktinec Einsiedelskega samostana. V glasbi dobro izurjen, sestavil je za Indijance molitveno in pevsko knjigo v njihovem jeziku; pospeševal je cerkv.-glasbeno reformo z besedo in dejanjem. R. I. P.

Oglasnik.

Slava Bogu IV. zvezek: Postni in velikonočni napevi. Za mešan zbor zložil P. Angelik Hribar. Partitura 1 gld. 20 kr. Vsak glas 20 kr. Založil frančiškanski samostan. Tisk Katoliške tiskarne. — Obširni ta zvezek ima naslednjo vsebino: 1. Ecce lignum crucis (slovenske benede), posebno lep v melodiji in harmoniji. 2. Klic k pokori, enake vrednosti. 3. Postna. 4. O sladki, sveti križ (za 3 enake glase), obe bolj živahnega, a pobožnega značaja. 5. Trpljenje Jezusovo (harm.) kakor prejšnji, isto tako 6. Klic k pokori. 7. Skrij me, Jezus, v svete rane, z lepim imitatoričnim koncem in z ritmi 6 taktov, kar daje odstavkom nekaj važnega. 8. Kesanje in 9. Premišljevanje; obe se z naslovom z lagajo. 10. Počesčenje sv. ran Jezusovih z lepim okinčanjem. 11. Duša najde Jezusa v trpljenju, kratka, mora se tudi prav počasi peti. Zdaj sledi 12. Blagoslovljenje sv. križevega pota s predpisanimi latinskimi himnami in responsoriji, „Veni Creator“, „Vexilla regis“, „Stabat Mater“, zadnji dve samo z eno latinsko katico in s 3 in 4 slovenskimi, katerim sledijo 4 napevi s 14 tek-ti za posamezne postaje. Vsi ti napevi so v pravem cerkvenem duhu zloženi, kakor se spodobi za tako imenitno cerkveno opravilo. Da se je 13. vrinilo v ta zvezek tudi 8 odpevanj pri litanijah, obžalujemo, ker ne zdi se nam Cecilijancem, takih okroglih v tisk dajati, nedostojnih svete umetnosti, katero zastopamo. Št. 14. obsega 13 velikonočnih raznega značaja in tudi razne vrednosti, a nedostojnih med njimi ni. Št. 15. prinaša še Misijonske, Veni sancte Spiritus in 4 slovenske pesmi, s primernimi napevi za ta slučaj. Nekaj tekstov je v tem zvezku starih, znanih, večina jih je novih. To marljivo zloženo, skrbno vpravljeno delo bodi vrlo priporočeno! — Istega skladatelja maša „in honorem s. Josephi“ je dobila avtorgrafovane glase, sopran z altom, tenor z basom skup, glas po 10 kr.

Darovi

za novi glasovir v orglarski šoli Cecil. društva v Ljubljani.

Preč. gosp. Anton Zupančič, profesor bogoslovja	2 gld. 50 kr.
„ „ Mihael Saje, župnik v Štangi	— „ 50 „
Neimenovana	1 „ — „
Profesor Janez Gnjezda	5 „ — „

Današnjemu listu pridana je 1. štev. prilog.

Odgovorni vrednik lista Janez Gnjezda. — Odgovorni vrednik glasb. priloge Anton Foerster. Zalaga Cecilijino društvo. — Tiska R. Milic.